

FOKUSDEL

Supervalåret kulminerar: Trump vs Harris

Supervalåret kulminerar: Trump vs Harris

I januaris upplaga av strategirapporten utlovade vi att 2024 skulle bli ett "supervalår", något som minst sagt har infriats med omvälvande val i Storbritannien, EU och Indien. Supervalåret kulminerar dock den femte november med det amerikanska presidentvalet. Det ser ut att bli en riktig rysare.

Labour tog en dominant seger i Storbritannien efter 14 år med konservativt styre, ytterhögern hade en sådan framgång i EU-valet att Macron utlyste nyval till det franska parlamentet och Narendra Modi får sitta en tredje mandatperiod som Indiens premiärminister, men vann med betydligt mindre marginal än vad många hade förväntat sig.

På den amerikanska politiska arenan har det varit en mycket händelserik sommar, mer händelserik än vad de flesta hade räknat med. Det finns två stora händelser som vi tycker att man måste börja med att nämna.

Den ena är mordförsöket på förre presidenten och republikanernas presidentkandidat Donald Trump den 13 juli under ett kampanjmöte. Trump träffades i örat och en av åhörarna samt skytten dödades.

Den andra är att Joe Biden beslutade sig för att inte ställa upp för omval. Efter en debatt mellan Biden och Trump, där Biden tydligt visade att han inte besitter den mentala kapacitet som han en gång gjorde, blev trycket på honom till sist för stort. Biden meddelade den 21 juli, endast åtta dagar efter mordförsöket på Trump, att han inte kommer ställa upp för omval utan istället stödjer sin vicepresident Kamala Harris i kampen om presidentposten.

Trumps nya vapendragare

Två dagar efter mordförsöket gjorde Trump sitt nästa publika framträdande på republikanernas konvent. Där utsågs

han officiellt till republikanernas presidentkandidat och senator JD Vance till hans vicepresidentkandidat.

JD Vance personifierar på många sätt "The American Dream". Han kommer från fattiga förhållanden med en missbrukande mamma och en frånvarande pappa, och bodde hos sina morföräldrar under större delen av uppväxten.

Efter fyra år som militärjournalist i marinkåren började han studera statsvetenskap vid Ohio State University följt av juridikstudier vid Yale Law School. Vance arbetade en period åt den republikanske senatoren John Cornyn och två år som jurist, men har spenderat större delen av karriären efter sin juristexamen som riskkapitalist.

Under Trumps första valkampanj 2016 var Vance negativt inställd till Trump, men tog tillbaka kritiken när han 2021 tillkännagav att han ställer upp i senatsvalet det påföljande året. Han vann valet och svors in i början av 2023, vilket innebär att han har en förhållandevis kort politisk karriär bakom sig. Hans parhäst Trump hade dock ingen politisk erfarenhet när han valdes till president 2016 så det måste inte utgöra en nackdel.

Biden ut, Harris in

Efter mycket spekulationer kom till sist beskedet som fler och fler demokrater började argumentera för, att Joe Biden hoppar av kampanjen till posten som USA:s president. Han gav sitt stöd till sin vicepresident Kamala Harris, som den femte augusti bekräftades som demokraternas presidentkandidat.

I och med att Harris klev in som presidentkandidat behövde hon också hitta en kandidat till vicepresidentposten. Walz har spenderat tolv år som kongressledamot i representanthuset, mellan 2007 och 2019. Sedan 2019 har han varit guvernör i Minnesota.

Innan sin politiska karriär hade Walz arbetat många år i

USA:s nationalgarde, men hade även arbetat som lärare och amerikansk fotbollstränare. Hans karriär före politiken är något demokraterna gärna lyfter fram för att visa på hans folklighet.

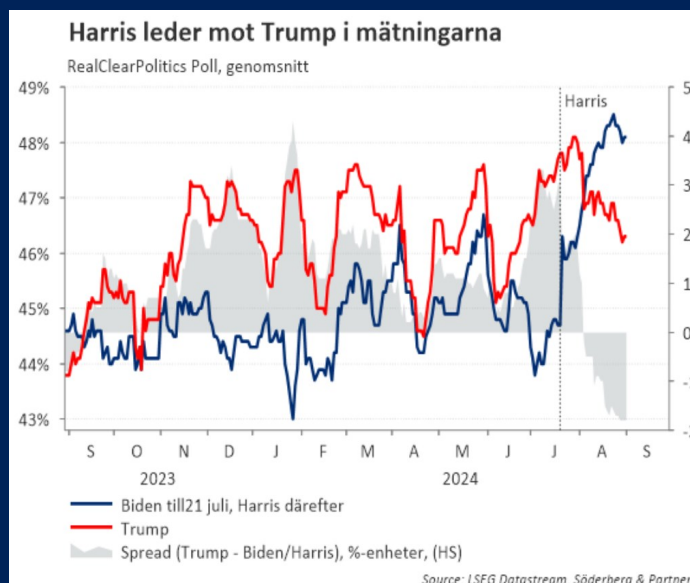
Rise like a Phoenix

Harris har rest sig som Fågel Fenix flera gånger i sin politiska karriär. Hon sökte nomineringen som demokraternas presidentkandidat 2020, men hoppade av innan primärvalet ens hade börjat. Primärvalet är alltså det val som hålls under ett par månader i början av valet för att ta fram partiets kandidat. Trots detta misslyckande blev hon utnämnd till Bidens vicepresidentkandidat, och blev sedermera vicepresident i och med att Biden vann valet 2020.

Som vicepresident har hon inte varit utan motgångar. När opinionsundersökningarna inleddes i februari 2021, efter att hon tillträtt som vicepresident, hade omkring 48 procent en fördelaktig syn på henne i, medan omkring 41 procent hade en ofördelaktig syn på henne. Hon höll sig där omkring de första månaderna, men redan mot våren 2021 började hennes förtroendesiffror dala.

Hon utsågs av Biden att bland annat ansvara för gränsen mot Mexiko, ett jobb som många amerikaner tycker att hon minst sagt misskött. Framåt årsskiftet 2021/2022 var hennes stöd nere kring 40 procent medan andelen som var negativt inställda till henne var uppe kring 50 procent. Den negativa trenden fortsatte till årsskiftet 2023/2024 då förtroendet för Harris bottnade kring 35 procent. Därefter började trenden vända svagt uppåt.

Förtroendet sköt dock i höjden när Biden kastade in handduken och gav henne sitt stöd till presidentvalet. I skrivande stund är det fortfarande fler som har en ofördelaktig syn på Harris än en fördelaktig, men gapet krymper snabbt och nu skiljer det endast enstaka procentenheter. Således har det skett en rejäl återhämtning såväl för Harris som kandidat som för det Demokratiska partiet. Nu visar de flesta undersökningarna att hon leder med ett par procentenheter mot Trump. Detta efter att det i somras såg ut som att valet redan var avgjort till Trumps förmån. Denna återhämtning visar att man aldrig kan ta ut segern i förskott, särskilt när det gäller amerikansk politik.

Den femte november avgörs ödet för världens mäktigaste land. Utfallet kan kortsiktigt påverka börsen.

Valets påverkan på marknaden

Det osäkra utfallet av valet kan komma att sammanfalla med en osäker börshöst, som sannolikt kommer svänga allt eftersom förväntningarna på valet förändras. Det här betyder inte nödvändigtvis att vi ser en negativ börshöst framför oss, utan riktningen på börsutvecklingen kommer drivas av hur konjunkturen utvecklas samt hur bolagen presterar, men valet kan mycket väl bidra till att svängningarna blir större.

Dessutom finns det klara skillnader mellan Trumps och Harris ekonomiska politik som blivit allt tydligare på senare tid. Bland annat sänkte Trump bolagsskatten 2017, från 35 procent till 21 procent. Detta bidrar till kraftigt ökade bolagsvinster och är således positivt för börsen.

Dessa skattesänkningar löper ut i slutet av 2025, men Trump har för avsikt att göra dem permanenta. Harris å andra sidan vill istället höja bolagsskatten till 28 procent. När hon kampanjade för presidentposten under 2019 ville hon höja den tillbaka till 35 procent. Förslaget om 28 procent är i linje med Bidens senaste budgetförslag.

Trots den betydligt lägre bolagsskatten slog skatteintäkterna från bolagsskatter rekord i USA under 2023. Det är alltså inte självklart hur en höjd skattesats för bolagen slår på skatteintäkterna, då det kan få fler bolag att försöka kringgå reglerna.

Harris har lyft fram ett antal fokusområden som gör det tydligt vad hon hoppas åstadkomma med ökade skatteintäkter från bolagsskatter. Hon vill tackla stigande kostnader för mat, medicin och boende samt införa riktade skattesänkningar mot låginkomsttagare.

Trump tycks vilja genomföra bredare skattesänkningar. Båda kandidaternas ekonomiska politik ser hur som helst ut att bli expansiv, vilket riskerar att göda budgetunderskottet och på marginalen driva upp räntorna.

Trump vill också införa mer omfattande tullar. Exakt hur dessa kommer se ut är oklart, men de kan få en negativ effekt på såväl amerikansk som global tillväxt. Dessutom kan de vara inflationsdrivande, samtidigt som inflationen är en het valfråga.

Vad gäller påverkan på olika sektorer är det vissa saker som ter sig ganska självklara, som att energisektorn lär gå bättre vid en Trumpvinst och att bolag som riktar sig mot förnyelsebart hellre vill se Harris. Andra saker, som vem av dem som vore bäst för amerikansk industri eller för teknikjättarna, är i dagsläget svåra att avgöra.

Samtidigt påverkas den ekonomiska politiken av så mycket mer än bara vem som är president. Den femte november hålls även kongressvalet där det röstas om 33 av de 100 platserna i senaten och samtliga 435 platser i representanthuset.

I dagsläget kontrollerar republikanerna representanthuset och demokraterna kontrollerar i praktiken senaten, även om republikanerna har två platser mer än demokraterna, då de fyra oberoende senatorerna tenderar att rösta med demokraterna.

Republikanerna ser ut att ha en komfortabel ledning i valet till senaten, medan valet till representanthuset har ett mer osäkert utfall. Som vi redan har konstaterat är dock ingenting över förrän det är över i amerikansk politik.

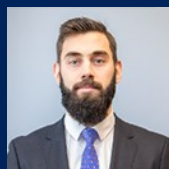
Kongressvalet viktigt att följa

Då såväl budget som ekonomiska stödpaket, likt *Inflation Reduction Act*, måste godkännas av kongressen blir utfallet av dessa val viktiga att följa. Såvida inte samma parti kontrollerar senat, representanthus och presidentskap måste man göra överenskommelser över partigränserna.

I dessa fall kan det vara svårare att ta beslut, men det gör samtidigt att besluten som tas ofta är relativt väl förankrade, inte nödvändigtvis bland väljarna men åtminstone bland de folkvalda.

Exempelvis har partierna varit väldigt eniga kring att Kina utgör ett påtagligt hot mot USA:s nationella säkerhet, varför man på sistone har blockerat exporten av mängder av avancerad teknik till Kina. Det här har påverkat bolag som ASML, som tillverkar maskiner för att producera halvledare, och Nvidia, som designar AI-chip.

Även om utfallen i de olika valen kan påverka börsutvecklingen har vi en positiv grundsyn på den amerikanska börsen, som inte påverkas av det stundande valet. De amerikanska bolagen uppvisar en lönsamhet och en förmåga att växa vinsterna som vida överstiger deras globala konkurrenter. Bolagen har en lång historik av detta, och det är något som vi bedömer bestå under överskådlig framtid. Det innebär att börsutvecklingen över tid bör bli positiv, oavsett vilket parti som styr landet.

Sebastian Gierlowski Carling

INVESTERINGSSTRATEG